

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 4 frt.
Félévre . . . 2 „
Negyedévre . . . 1 „

Bérmintetlen levelek
csak ismert kezekből
fogadtatnak el.
A kéziratok nem adat-
nak vissza.

A nyilt-térben minden
két hasábos garmondsor
díja 20 kr.

Z E M P L É N .

Vegyes tartalmu hetilap.

MEGJELENIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN.

Hirdetési díj:

A hirdetéseknel minden
egyes szó után 2 kr. fi-
zetendő.

Terjedelmes hirdetések
többszöri beiktatása,
kedvezőbb föltételek
alatt eszközölhető.

Minden egyes beiktatás
után kincstári illeték
30 kr.

Hivatalos

közlemények.

Zemplénavarmegye bizottsága 1874-ik évi februárhó
11-ik napján Sátoralja-Ujhelyben tartott rendkívüli
közgyűlésének

JEGYZŐKÖNYVE.

583.

Ezzel kapcsolatban olvastatott a m. kir. belügyminisz-
tériumnak f. évi januárhó 27-én 2748. sz. a. kelt intézménye,
melyben előadatik: hogy a f. évi 217. és 293. sz. a. jelen-
tések szerint, a megye területén a kolerában elhaltak után
maradt özvegyek és árvák ellátása, gondozása s az utób-
biaknak nevelése csak a jelzett szerencsétlenek összeírásáig
jutott.

A tokaji járásbeli városok, továbbá Ujhely Nagy- és
Kis-Patak városokat kivéve, a hol az árvák nagyobb részét
a községek által elláttatnak a többi járásokban a szerencsét-
leneknek koldulás utján élelmezéseim kívül semmi vigasztaló
intézkedés nem észlelhető.

A nagymihályi járás 404 árvái és 177 özvegyeiből
csak 4 árva nyer községi ellátást, 38 pedig rokonok által
segélyeztetik, míg ellenben 362 árvának és 177 özvegynek
sorsáról az alispán felvilágosítást nyújtani nem képes, a
szerencsi járás árváinak állapotát pedig épen nem ismeri.

A sztrópkói, gálszécsi, homonnai, nagymihályi járások
1188 árvái ideiglenesen ugyan, de mégis a könyörületre a
koldusbotra utalvák.

A betérjesztett jelentés társadalmi könyörületről alig
teszen említést, és a bodroglói járás árvái és özvegyeiről
még az összeírás sem terjesztett be.

Valóban szomorú képe ez az önkormányzatnak 568
kolduló özvegyel és 1958 árvával szemben; ide nem értve
a Bodroglózt.

Nagy a csapás a mi a megyére nehezedett, de még
nagyobb a közömbösség, mely a baj orvoslása körül a
megyében nyilvánult.

Kétségtelennek tartja a minisztérium, hogy a csapás
enyithető, ha a megye hazafiúi, s emberiségi érzülete magas-
latára állva a szerencsétlenséggel szembe szállani igyekezend.

Mindenütt és mindenben az államkincstárra való hivat-
kozás önszegélyezési erejének megkísértése nélkül nem
képezheti önkormányzata gyakorlatának helyes módját,
a megye közönségének a többi sok tekintetben súlyosabb
helyzetű megyék példájára, a csapás elhárítására saját
körében kell az eszközöket előteremteni.

A községi törvény 131. §-a szegény-ügyet kizárólag
a községek körébe helyezte, ezek első sorban kötelesek az

árva és szegény-ügyi költségeket habár egyéb igen fontos
községi költségek mellőzésével s a lakosság terhelésével
is költségvetésileg biztosítani.

A megyének 2-od fokoni intézkedése pedig azon
határon kezdődik, a hol a községek teljes vagyontalanságuk-
nál fogva a törvény rendeletének meg nem felelhetnek, s ez
esetekben hivatva érezheti magát a megye közönsége, a
szegény állapot a társadalmi közreműködés és az ember-
barátok adományainak teljes kimerültével, Gömör és más
megyék példájára az állami adóval arányban kivetendő
megyei adó utján, vagy mint Nógrádban a bizottság jót-
állása mellett eszközölt költsémmivelettel, a költségek nem
fedezhető részét előállítani, Hontvármegye legtöbb adót
fizetőinek emberbaráti ajánlatát nem is említve, mely szerint
azok magukat a megye több százra menő árváinak önkölt-
ségökön tartására kötelezték.

Bármely mentő eszköz választassék is, tekintettel az
idő előhaladtára az mentül előbb megállapítandó a minisz-
térium jóváhagyásával késni nem fog.

Szerfeletti megterheléstől tartani nem lehet, mert
csak a homonnai, varannói és sztrópkói járások azok, hol
a kedvezőtlen anyagi viszonyok sőt még a kenyérkeresetre
való alkalom hiánya is, a mentő szereknek gyors és beható
alkalmazását égető szükségé teszik, mely mentő eszközöknek
azonnali megválasztását a haza a megye közönségének
elodázhatlan emberbaráti kötelességei közé sorozza.

Addig is tehát, míg a megye közönsége a kolera után
maradt vagyontalan özvegyei és árvái általában az inségnek
ügyéről véglegesen és tartósan intézkedhetnek, meghagyatik:
hogy a megye a községeket a községi törvény 131 §-nak
tetteles foganatosítására utasítsa, amennyiben azok a kérdés-
ben forgó árvák és özvegyek eltartásáról épen nem, vagy
csak legelső szüségleteikről gondoskodtak, kötelezendők lévén
azoknak folytonos eltartásáról, és az árvák neveltetéséről
haladék nélkül gondoskodni; mi végből ha saját vagyonok
jövedelmei ezen célra elégtelenek, az állam adó arányában
kivetendő, s a megye jóváhagyása alá terjesztendő községi
adó által igyekezzenek szükségökön segíteni.

A megye teendőiben időt ne veszítsen, s eljárásáról 4
hét alatt jejtést tegyen.

Ezen egymást kiegészítő és egymással szoros összefü-
gésben álló két miniszteri intézmény együttesen részletes
tárgyalás alá vétetvén, határozatott:

1-ör: Mielőtt a tanácskozás tárgyát képező ügyek
érdemleges megbírálás alá vétettek volna, kötelességének
ösmeri a megye bizottsága azon a törvényhatósággal szemben
használt hang ellen, melylyel a magas miniszteri intézmény
tartva van, a megye önértetének és tekintélyének megóvása
tekintetéből tiszteletteljesen tiltakozni, s ezen tiltakozását a
nagyemlétságu belügyminisztériummal feliratilag tudatni;
feliratilag lesz a magas minisztérium továbbá értesítendő, a
megye azon határozatáról, hogy amennyiben köztudomás, de
a felsőbb elősmerés által is igazolt tény az, hogy a megye
alispánja a kolera-járvány idején a vésznek elhárítása körül
nemcsak tisztviselői, de emberbaráti kötelességének is

lelkiismeretesen és hiven megfelelt: továbbá a nagyméltóságú minisztérium előtt, a megye központi inségi bizottságának, s az alispánnak jelentéseiből is ismert tény az, hogy a megye alispánja az inség és kolera következményeinek elhárítása érdekében, sem a központi igazgatás, sem pedig az emberbarátoknak segélyre való felhívásában (mult évi augusztus 12-én kelt felhívásában kérte fel a megye közönségét segélyösszegnek beküldésére) késedelmet nem tanúsított, sőt a kolera-árvák és özvegyek nyomorának enyhítésére nem a koldusbotra való utalással, de a majdnem 3000 frtban egybegyűjtött segély összeggel működött közre, s végre mielőtt még a 2748. sz. a. miniszteri rendelet érkezett volna, már a központi inségi küldöttség által, a kolera-árvák és özvegyek segélyezését és elhelyezését érdeklőleg sürgős intézkedéseket tétetett, s a szolgabírák részére utasításokat készíttetett; mindezeknél fogva, amegye alispánja mulasztásban lévőknek nem találtatván a 2748. sz. a. miniszteri rendeletben, ellene használt vádat és megrovást nem érdemelte meg, a miért a törvényhatóság első választott tisztviselőjének okadatolatlan megrovását méltó nehezítéssel vette.

(Folytatása következik.)

Értesítvény

a sátoralja-ujhelyi, paulai szent Vinczéről nevezett irgalmas szüzek vezetése alatti „Carolineum“ nőnevelő és tanintézetéről.

A nő a családnak lelke, a miért a nőnevelés minden időben nagy fontossággal bír, napjainkban pedig a család és a társadalom életkérdését képezi, mert a nők erkölcsi egyuttal a családi és társadalmi életerkölcseit tükrözik vissza.

Hogy azonban a nőnevelés fontos kérdése üdvösen megoldassék, annak a vallásban kell támaszát találnia, mert csak a hiterkölcsei elvek alapján nevelt anyák képesek a hanyatlásnak indult családi és társadalmi életet átalakítani.

Ezen minden idők által igazolt és megdönthetetlen igazságból kiindulva a sátoralja-ujhelyi intézetnek is kitűzött célja leszen nemcsak a növendékek elméjét a tanulmányokban és ügyességét a kézimunkákban kifejleszteni, hanem egyuttal a gondjai alá bizott leánykák szívét is vallásosan kiképezni és azt nemesíteni, azaz szent hitünk üdvözítő tanait azok által alaposan betaníttatni, s begyakoroltatni, hogy az intézetbeli növendékek vallásosan mivelt, lelkes, emelkedett szívé és nemesen feláldozó honleányokká kiképeztesse, megtanulván ama nagy

életfeladat megoldásának módját, miként kelljen a családi és társadalmi élet viszonyai közt úgy saját, mint mások boldogságát sikeresen és áldásosan előmozdítani.

Taníttatni fognak ez intézetben tanképességi okmánynyal ellátott zárda-szüzek által mindazon tárgyak, melyek az 1868. évi 38. törvényczikk által előírva vannak és a nyilvános főelemi iskolákban előszabott tantárgyak összegét teszik; nevezetesen: hittan, magyar s német nyelv, földrajz, hazai s világtörténelem, természetrajz, természettan, számtan, ének, helyes és szépírás, a nyelvtanok gyakorlati alkalmazása, írásbeli fogalmazási gyakorlatok, s mindenféle hasznos és diszes női munkák, osztályonként felosztva.

Ezenfelül a szülék kívánságára taníttatik: a francia nyelv, zene, s táncz, ez utóbbiak azonban, mint rendkívüli tárgyak, külön tandíj elé esnek és a szülék s illető mesterek közötti kölcsönös egyezkedés tárgyát képezendik.

Ez intézetben a növendékek nyernek továbbá szállást, ételmezést, mindennemű ellátást, a leggyöngédebb ápolást, s anyai gondozást, e következő feltételek alatt:

1-ör. Minden növendékért egy iskolai évre, vagyis 10 óra fizetetik 80 o. é. frt;

ezen felül:

a) a mosásért havonként 2 o. é. frt;

b) orvosnak egy évi díj fejében 4 o. é. frt;

c) ének-tanítónak 6 o. é. frt. fizetendő leszen.

2-ör. A fizetések évnegyedenként előre történtek, mely rendes fizetési módozat pontos megtartása föltétlenül fog követeltetni.

3-ör. A ruházatra nézve: minden az intézetbe felvett növendék hoz magával a) 6 darab inget, b) 6 alsó szoknyát, c) 6 zsebkendőt, d) 6 hálófőkötőt, e) 6 törülközőt f) 6 alsónadrágot, g) 10-12 pár harisnyát, h) 2 abroszt, i) 2 asztalkendőt.

4-er. Ágynemüekből kívántatik 1 derekalj, 2 vánkös és a mi az ágynemüek változtatásához szükségeltetik. És végül: 5-ör. Az étkezés s a mosdáshoz szükséges eszközök.

Az étkezés reggel kávé, délben 4., este 2-3 tál étel; ozsonnára gyümölcs a mig tart.

Az intézetben a szülék a zárdaszabályok értelmében meg nem szállhatnak, egyuttal felkéretnek, hogy látogatásaikat a tanórákon kívüli időben teljesítsék.

Nyilvános próbatét évenként egyszer tartatik, melyre a a szülék s gyámok előre meghívatnak.

A betegek külön teremben, kiváló anyai gonddal ápoltatnak.

Végül biztosíttatik a t. cz. szülék s gyámok, hogy ez intézetben minden növendékre lelkiismeretes gond s figyelem fordíttatik.

Isten áldása legyen ez intézeten!

Kelt Sátoralja-Ujhelyben, szeptemberhó 15. 1873.

az intézet elöljárósága.

TÁRCZA.

A kerülő leánya.

— Beszély. Farkas Bertalantól. —

I.

A legszebb vad.

A báró azt gondolta, hogy csakhamar beéri a megsebesült vadállatot; hívé, hogy meg fog az pihenni, ha a hajtók lármáját hallani nem fogja. A vérfoltok jó kalauzul szolgáltak, sietve haladt előre. Azonban már körülbelől tíz perczig ment; a hajtásból alig hatott egy-egy hang füleihez: s mind hiába. — „A vén rókában még több életerő maradt — mormogta magában — mint gondolám.“ És ezután megkettőztette lépteit: csaknem futott. Már semmi hangot nem hallott; úgy érezte magát mintha egyedül volna a rengetegben, s még nagyobb boszuságára a nyomot is egészen elvesztette; a vérfoltok már nem voltak láthatók. Sebes futásában az irányra sem gondolt, azt sem tudta, hogy merre kellene visszamenni. Pedig ott talán nehezen is várja valaki? Az ifju szogva mondta ki e nevet: Mathild; még füleiben csengett e reszketve kimondott három szó: Az istenért vigyázzon. És e három szó felett oly sokáig elgondolkozott: tulajdonítson-e annak jelentőséget, vagy nem? Gondolataiban elmélyedve, cél nélkül bolyongott tovább. Merengéséből csörgedező patak moraja rázta fel, melynek apró

habjai fodrozva siettek alá a völgyben Önkéltelenül haladt előre a csermely mentében. A patak zugása mind csekélyebbé vált, a mint közelebb ért az a völgyhöz. Alig husz-harmincz lépésre egy kristály-tiszta tó felszíne csillámlott, a mint a már jó magasan álló napnak aranysugarai a nyulánk bükkfák ritka levelei közt átszűrődve annak csendes tükrében megtöredezve játszottak. Csegéry meglepetve állott meg, a tó szélén, mely tiszta tartalmát öt-hat keblére siető jég-hideg vizü erdei patak-tól nyerte. A tó körül koszorúba fonódott bozót; itt-ott egy égnek meredő bükk; egy oldalon csekély távolságra bemohosodott szikla orom. . . Festői látvány! Most már nem sajnálta, hogy a véletlen e szép tájakra vetette. Még elég ideje sem volt körülnézni: midőn csengő női hang ütötte meg fülét. Meglepetése még nagyobb fokra hágott. Önkénytelenül eszébe jutott, hogy gyermekkorában a mythologiai vízi nimphákról tanult valamit. Babonás képzelődését maga is nevelésnek találta. Csendesen huzódott azon irányban, honnan a bűvös hangokat jönni vélte. Midőn már jó közel gyanította, megvonta magát a sűrű bokorban. Éppen alkalmas hely a kíváncsiság elpalástolására. Óvatosan hajtá félre a bokor ágait, leveleit, melyek előtte a tavat eltakarták. Nem akart himni szemeinek. A tó szélén fehér golyos ingében gyönyörű paraszt leány állott, ki éppen fürdését végezte; dus ében-hajfürtei majdnem formás kis lábáig omlottak alá. Csegéry kéjttasan legeltette szemeit a semmit nem sejtő leányka igéző alkatán, ki bájait nem palástolva fesztelenül folytatta öltözését. A báró szívében a mult idők képe gyorsan fölélévkült. Egy pillanat és készen volt tervével. . . Nemesak a világvárosokban, ime a szabad természet keblében, az erdők vadonában is találkozik alkalom

Hirek.

Az évnegyedes megyei bizottsági nagy gyűlés f. hó 3-án és a következő napokon megtartott. A gyűlés tárgyai között néhány nevezetesebb is volt, melyekről közelebbi számban fogunk megemlékezni. Ez alkalommal hét tisztviselői állás is betöltetett. Ugyanis a megürült tisztiügyészeti állásra Vékey Gedeon egyhangulag, valamint az ujon engedélyezett 3-ik árva-törvényszéki ülnökségre szintén egyhangulag Dókus Gyula m. II-od aljegyző választották meg. Az aljegyzői állás választás utáni betöltése a következő évnegyedes bizottsági gyűlésre fog kitűzteni.

* Néhány nap előtt ismét egy jelentékenyebb lopás vitetett véghez főutcánkon. Még eddig ismeretlen tettesek egy szobába, melynek tulajdonosa távol volt — estve 9 óra tájban bemenvén, majdnem minden ingóságokat összeszedtek s magukkal vitték azokat.

Színészeink vasárnap tartják bucsu-előadásukat s Egerbe távoznak. Várady Homonnán szintén befejezte előadásait most N.-Mihályba megy, a honnét városunkba jó. Dupszki lovardája, mely jelenleg Homonnán van, szintén városunk felé tart, előbb azonban Gálszécsét látogatja meg.

Eredeti indítvány. A „Timesben“ egy következő tartalmu cikkcske jelent meg: „Mindazon tisztelt hölgyek, kik elkerülhetlenül szükségesnek tartják, hogy fejükön kazalnyi alhajat viseljenek, erre emeletes kalapot építsenek, s az építményt virágokkal s zöldségekkel díszítsék, egész udvariassággal fölkeretnek: legyenek szivesek színházi előadások alkalmával hajukba látcsövet is alkalmazni, hogy a hátuk megett ülő uraknak lehessen e látcsövön át az előadásból csak valamit is észrevenni.“ — E jó urnak már bizonyosan sokba kerülhetett a felesége chignonja.

* Berégszász és T. Ujlak között f. hó 2-án a 13 ik sz. vegyes vonat öt kocsija kisiklott a sinekből, de szerencsére egy sem volt személy kocsí. Mint értesülve vagyunk emberélet nem esett áldozatul.

A zempléni megyei cholera-árvák részére, a megyei pénztárba befolyt adakozások folytatólagos kimutatása, 1873-ik évben: Zsulavszky Endre 20 frt., özv. Vályi Antalnó 2 frt., Kreiczert Otto 1 frt., Bideskuthy József 2 frt., Felföldy Gyula 2 frt., Policzer József 5 frt., Glück Leopold 1 frt., Smir István 1 frt., Auersvald Ágoston 2 frt., Szakszon József 2 frt., Glück József 3 frt., Kaufman Antal 1 frt., Adler Samu 1 frt., Bujánovits Rudolf 4 frt., 50 kr. szerencsi takarékpénztár 25 frt., Hornyai Ferencz 3 frt., a S.-a.-Ujhelyben 1873-ik évi novemberhó 4-én rendezett tánczvizalom tiszta jövedelme 429 frt. 81 kr., báró Vécsey Sándor főispán 500 frt., szegilongi gőzmalom társulata 10 frt., a társulat igazgatója 5 frt., Berger János kassai püspök 100 frt. 1874 ik évben: gróf Dessöffy Gyula 100 frt.,

egy kis szerelmi kalandra. A grófnő nyájas szavai bár még mindig fülében csengettek; szíve megrezzent, de visszavonulni nem volt ereje: meg volt büvölve, hódítani, élni, birni akart.

Csegéry midőn látta, hogy a szép paraszt leány egyszerű toilletjét bevégezte: helyét hirtelen elhagyva egy kis varga betűt csinált, hogy ha az eltávozik, vele éppen szemközt lehessen.

Ugy történt.

A találkozás oly páratlan volt, hogy a leány ki sem kerülhetett.

— Hova sietsz szép virágom? szólítá meg a báró, nagy úri fesztelenséggel.

A leány égető szemeit szemérmesen emelte fel a megszólítóra, a nélkül, hogy felelt volna.

— Szép galambom, talán bánt is kíváncsiságom; nemde?

— Én nem ismerem az urat — szólt a leány félénken.

A bárót meglepte e nem várt felelet. A természet ez egyszerű gyermekét is — gondolá magában — tiltja női büszkesége egy ismeretlen férfival szóba ereszkedni. De ez nem riasztá vissza, sőt még érdekesebbnek találta a leányt. Gyorsan más fordulatot adott a beszédnek.

— Szép leánykám! — mondá, mint láthatod én vadász vagyok; vadásztársaimtól eltévedtem s a szerencsés véletlen éppen veled hozott össze. Ugy-e szép gyermek, te jószívű leányka vagy?! te utba igazítandod az eltévedt vadászt?

A leány elpirult e nyájas szavakra; ő még sohasem hallott ily szépen beszélni, azután még mindig félénken susogta: szivesen.

— Köszönöm, szép hugocskám! válaszolt a báró örvendve, a mint szavai hatását a leányka kipirult arcán észrevette.

Schwarz Izsák 5 frt., Csizsár Gábor megyei pénztárnok 141 frt. 73 kr. — S.-a.-Ujhely, febr. 2. 1874. Csizsár Gábor m. pénztárnok.

* Színházi krónika. Csütörtökre „Fogház“ volt hirdetve; de közbejött akadály miatt két kis vígjátékot „Miért nem házasodik a sógor“ s „Már alszik“ néztünk végig. Az elsőt — azt hiszszük, már több ízben látta közönségünk nagyobb része; mindazáltal kibékülhetett volna a cserével, főleg ha Radó több könnyűséggel személyesíti a sógor urat; Radó beszédje sok helyütt tulságosan vontatott volt, a mi egyébiránt neki más szerepekben is többnyire a főhibája. Gárdonyinál is azt tapasztaltuk, hogy a könnyű folyású társalgási darabokban való szereplés nem a legerősebb oldala. Az ilyenekben többnyire kevés pathosz kívántatik; de annál több szerep-tudás. A második élénk vígjáték: „Már alszik“ mondhatni, hogy igen jól sikerült. Dálnokiné valóban sok könnyűséggel, otthonossággal játszott s mintegy megteremtette az előadást. Játékát sok élvezettel néztük. Dálnoky játékához csak a hang nem illett teljesen. Az a terjedelmes „dominium“ (!) másforma hangot látszott ígérni. No de, ez nem elítélhető hiba. Radóra az előbbi megjegyzésünk itt is áll. — Szombat: „Az utolsó próféta“ Pethő jutalomjátéka. Ha terünk engedné: sokat tudnánk egymás után fel- és elsorolni, mind a darabot mind az előadást, sőt még a közönséget illetőleg is. Igy csak a jelentékenyebb megjegyzések s észrevételek nyilvánítására szorítkozzunk. Pethő (Rabbi Meier) a darab főhőse, otthon volt szerepében; de a határt túl lépte. Több finomságot vártunk tőle. Játékában a szavalásnak csak itt-ott némi csilláma; hanem annál több helyen az ember érzékére kellemetlenül ható — mondhatni — erőltetett kiabálás. Ott is, hol a benső égető fájdalom következtébeni érzelem-kitörést vártuk volna, az örüléshez közeledő düh határt nem ismerő kifakadásaival találkozunk. Levonva ezen túlzási hihákat, Pethőtől nem tagadhatjuk meg a tehetséget, mint már ezt hangoztattuk is, s lassankénti csiszolgatás folytán hiszszük, hogy alakításában a felsorolt darabosságok nem fognak oly szembetűnően mutatkozni. Még gesztusára is van megjegyzésünk: hiányzott belőle a kerekdedség. Csak elvéve történt, hogy kezeit a fejénél legalább egy arasszal feljebb ne emelte volna. Máskor ezt ily feltűnően nem vettük észre játékában, s az ember mintegy azt képzelte, hogy az író diktálja így a színésznek; hogy annál közelebb érjen az a Jehova számolyához. (Kérjük ezt nem úgy érteni egészen, mint mondva van.) A mi a darabot illeti, olyan az, mint a mely szép nyelve s talán elég erős kivitele daczára is ritkán elégit ki a közönséget, különösen kissébb szinpadon, hol a látványosságot igen nehéz producálni. Hanem mindemellett a közönség ez alkalommal jól mulatott s itt-ott zajosan nyilvánította tetszését még a legkömolyabb és érzékenyebb jeleneteknél is, nem kis botrányára az olyannak, ki a darabnak a szellemét is óhajtja élvezni, felfogni, s nem pusztán a nézésben akarja szemeit hizlálni. Egy valaki

— Köszönöm! ismétlé még egyszer. De ha már ily jó lész; ugy-e megteszed te nekem még egy más kérést is?

— Ha tehetem: örömet — viszonzá amaz, az édeskés hangok által mindinkább felbátorodva.

— Lelkecském én igen elfáradtam s szeretnék e terebélyes bükk árnyában egy kissé megpihenni. Ugy-e te addig nem hagysz el mig kinyugszom magamat, hogy azután utba igazithass?

— Jó; egy félóráig mulathatok — válaszolt a leány — azután mennem kell, hogy öreg apámnak ebédet vigyek.

A báró arca sugárzott az örömtől; a kezdet pompás. Azután leheveredett a mohos földre. A leányka távolabb foglalt helyet.

— Hát félsz közelemben ülni szép gyermek? kérdé Csegéry. A leányka szemérmesen csipkedé köténye szélét.

— Az alkalmatlan volna, hogy ily távolról beszélgetnénk — folytatá ezután, s a leányka mellett foglalt helyet.

— Igy ni. — Most már jól van... Most aztán még egy harmadik kérésem lenne hozzád; megteszed azt is?

— Önnek igen sok kérése van — felelt a leányka mosolyogva, gyöngysor fogait kissé látni engedve.

E mosolynak büvös hatása volt.

— Már két kérésem nem tagadta meg; nem volna szép a harmadikat is meg nem tenni — folytatá a báró, a leányka kezét megfogva. (Az ártatlan gyermek nem vonta azt vissza.) No ígérd meg: hogy teljesíted — végzé szavait tréfásan.

(Folytatása következik).

olyan forma indítványt tett a napokban közzé, hogy a nőknek jó volna chignonjokba látsóvet alkalmazni, hogy a mögöttök ülők is láthassanak valamit a színházi előadásból: mi ennél sokkal czélszerűbbnek hinnők, az olyanoknak, kik a darabot értjéni akarják — hallcsövet vinni magokkal, a mi egész a színpadra érjen. Vasárnap: „Petőfi“ telt ház előtt. Bár gyenge darab. jókedvvel nézte a közönség. Pethót (Petőfi) minden megjelenéskor megjelenezték. Egy dolgot azonban nem a legjobb szemmel néztünk. Midőn a „Szózat“-ot rákezdte a színészkar, kalap-föltéve hallgatta azt végig a közönség nagy része. Egy egy ágaskodó pincs szinte sértette az ember szemét. Más-kép volt ez csak 5-6 év előtt is! Kedden „Viola“ adatott elő Tolnay javára zsufolásig telt ház előtt.

Történelmi szikrák.

Felvilágosodott korunkban minden nemesen érző ember undorral — s megvetéssel gondol azon nemzetekre — hol a rabszolga-kereskedést az emberiség gyalázatára ma is üzik, a mai nemzedék alig hiszi, hogy hazánkban is volt idő midőn ez embertelen cselekvény szokásban volt.

E lapok t. olvasóinak bemutatok egy okmányt azon korból, midőn még a socialis eszmék mellett kevesen lelkesültek, s az akkori társadalmi fogalmakat jellemzi, s az a nép, mely ma alkotmányos jogait gyakorolja, nem ismeri a Nagy Pál és Bezerey István neveit, kik önzetlenül nemes lelkek sugallatát követve uttorói voltak a nép felszabadításának s az embert lealázó állapot megszüntetésének.

En aláb meg irt Recognoscalom hogy én ez el mult 1721-ik esztendőben 20-ik may esett valamely Contraversum közöttünk nemzetes Papay Ferencz sogor uramal s kedves né-ném aszonyal nemzetes Komlossy Julianna aszonyal, mely Contraversiat kívánván Complánálni a felyebb meg irt atyám-fiaimnak ugy Successorimnak és Legatariusimnak és mind két ágon lévő leendő maradékimnak adtam nemes Ugocsa Vgyében Rakasz nevő helységben egy Dankó László nevő Jobbágyot Harmincz Magyar forintokban ides florenes Hungaricj 30 Telek nélkőll, melyrész birodalmam lehető haborgatók ellen az legalis evictiot magamra és maradékaimra fel vészem, ugy hogy négy esztendőig ides nro 4 sem magam sem maradékaim ki ne válthassák az felül meg irt esztendők eltelése után letévén eő kegyelmének vagy maradékinak az felyüll meg irt summát, eő kegyelmek és minden Contraversum nélkőll tartozanak kezekből Dankot ki bocsátani, melynek állandób vóltára és erősségére adtam ezen magam Subscriptioja és peccétem alatt most emanált Contractus Leveletem az aláb Coramizált becsületes nemes személyek előtt. Datum Ilosva Die 12 szeptembris 1723.

Komlossy László mp.

Coramme Valentino Ilosvay mp.

Coramme Sigismundó Ilosvay mp.

(P. H.)

Pápay Ferencz személyére vonatkozó érdekes vizsgálati okmányra találtam a fancsikai róm. kat. egyház okmánygyűjteményében. 1717-ben a rabló tatár-csorda Moldva felől betört s Erdélyen keresztül Szathmár egy részét, Ugocsát pedig néhány község kivételével egészen felégette s kirabolta, a családok értékesebb ingóságait s okmányait biztosabb helyre igyekeztek elteni, így az akkor még Ugocsában is virágzó jeles Szirmay család családi okmányait a szirmai ref. templomban rejtve el, a tatárok e templomot nem gyujtották fel s így épen maradt, de azért a Szirmayak hiában keresték a rabló csorda elvonulása után az elrejtett helyen okmányait nem találták ott, s a gyanu Pápay Ferenczre esett, ki a szomszéd Fancsikán lakott, hogy az okmányokat ő tulajdonította el. 1718 január havában a megye vizsgálatot rendelt e tárgyban, s a megyei küldöttség előtt a vádlott az aláb következő esküt tette le.

„En Papay Ferencz esküszöm Atyának, Fianak és szent Lelek Istennek telyes szent Háromságnek etc. neveiben, hogy el mult 1717 Esztendőben Tatár rablás alkalmatosságával semmi nemű Szirmay Familiát illető Leveleket Szirma nevő falu Templomából, vagy kin az utczákon, utakon fel nem szedvén el nem rejtettem, sem Pergámenán sem Papirosan írottakat. Isten engem ugy segélyen.

Közli: Dóby Antal.

Nyilt-tér.

A sátoralja-ujhelyi népbank mint takarékpénztár által folyó 1874. évi márcziushó 8-án délutáni 3 órakor a bank helyiségében tartandó rendes évi közgyűlésre a részyényesek megjelenni tisztelettel felkéretnek. A közgyűlés tárgyai következők: a) évi jelentés a bank üzleteredményéről; b) zárszámla és az évi mérleg megállapítása; c) osztalék megállapítása; d) igazgató és ennek helyettesének választása; e) ézámvizsgálók és f) bíráló bizottmány választása; g) a hiányzó és kisorsolandó igazgató választmányi tagok megválasztása; h) az alapszabályok értelmében teendő indítványok feletti határozat. Kelt Sátoralja-Ujhely, februárhó 5-én.

Az igazgatóság.

Fölszóllítás. Alólirottak kizárólag fölszóllítják mindazon egyéneket, a kik az éjszakkéleti vasut építő vállalkozó czégnek Staar, Rothkeel, Rátz és Rieder valamit szállítottak, dolgoztak, vagy bár mi néven nevezendő munkát teljesítettek, ha ne talán valami követelésük lenne hátra, sziveskedjenek magokat alul írottaknál jelenteni, mivel alul írottak kijelentik, hogy senkinek ily cím alatt adósa nem lévén, későbbben előforduló követelést nem fogadhatunk el. Sátoralja-Ujhely február 10-én 1874.

Rátz Bertalan.
Rieder Engelbert.

A Steiner-féle ó-hid utcai kerttelekből az alsó szeglettől kezdve 8 öl szélességben egy házhelyre eladóvá tétetvén: a venni szándékozók a tulajdonos urnóvel értekezhetnek.

A klastrom és pusztautczák szögletén Mudrinó asszony tőszomszédjában 3 lakszobából, előszoba, konyha, kamara, istálló, pincze s pinczeházból álló jó karban lévő kőház, kedvező feltételek mellett szabad kézből eladandó; értekezhetni Ujhelyben t. Hornyay Kálmán urnál, vagy alóliirt tulajdonosnál Tokajban

Takács Sándor,
tokaji birtokos.

Meltóságos gróf Bombellesz Lajos ur Karády uradalmában, f. évi nyári legeltetési idényre 6000 hold, szarvas marha, juh, ló, és sertésnek, jó minőségű legelő, ugy holdszámra bérbe adatik valamint ezen legelő területre a szükségelt marha számok darab szám szerint is bebérelhetők lesznek, ugyszinte 30,000 kéve igen szép fedőlék nád is van eladó, ez ügyekben értekezhetni szóval a vagy levélben, a fentnevezett uradalmi tisztességével Szt. Mária pusztán.

Kelt Szt. Mária pusztán 874 február 27-én.

Bárczy Lajos,
urad. kasznár.

Az első magyar gácsországi vasut

Legenye-mihalyi-homonnai vonalon,

1873. évi február havi üzletkimutatása.

Üzlet vonal 8. 5. mértföld	
szállított személyek	3107
teheráru	86287 vámmázsa
bevételek személyekért	4277 forint
„ teherárukért	11236 „
Összesen	15,513 forint.

Kelt Bécsben, 1873. febr. hóban.

Az igazgatóság.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

BORÚTH ELEMER.